

Fastlegen som trer inn i det kreative rom

AKTUELT I FORENINGEN

LISBET T. KONGSVIK

lisbet.kongsvik@legeforeningen.no

Helsepolitisk avdeling

En tilfeldighet fikk Hanne Undlien til å kombinere fastlegejobben med å være smykkedesigner.

KREATIV AVKOBLING: Hanne Undlien kobler av fra fastlegeyrket på smykkeverkstedet sitt. Foto: Lisbet T. Kongsvik

Det å velge en yrkesfaglig utdanning, var ikke på agendaen i det hele tatt da Hanne Undlien valgte å studere medisin. Mange år senere skulle gullsmedfaget fylle en viktig del av hennes liv.

En ren tilfeldighet

Livet tar ofte uventede vendinger. I 2007 skulle Undliens mann, som også er lege, ha et forskningsår i Baltimore i USA. Da tok hun permisjon fra fastlegejobben på Vinderen i Oslo, og ble med på flyttelasset sammen med mann og barn.

– De første tre månedene i USA var det deilig å ikke gjøre noen ting og bare være «hemmafru», men jeg begynte fort å kjede meg. Jeg hadde lyst til å gjøre noe kreativt, og undersøkte mulighetene for det. Fortrinnsvis ønsket jeg noe å sysle med på dagtid mens mann og barn var på jobb og skole, forteller hun.

Det viste seg å være for sent for alle skoleting på dagtid. Det hadde allerede startet opp. Så da valgte hun et kveldskurs i gullsmedfaget, intetanende om at dette faget senere skulle bli en stor lidenskap.

En eurekaopplevelse

– Kurset, eller rettere sagt det kreative verkstedet, lå fantastisk til på et nedlagt industriområde. Her kom folk innom, fikk opplæring, laget tingene sine, og traff likesinnende. For meg ble dette en eurekaopplevelse. Jeg lærte gullsmedteknikker som å lodde og bearbeide metall. Etter loddingen ser arbeidene ganske stygge og svarte ut med mange loddeskjøter. Etter nitidig filing og pussing så får du en «wow»-opplevelse når du ser det ferdige produktet. Plutselig hadde jeg et sølvarmbånd som jeg hadde laget selv, og det var veldig gøy. Da kurset var over satt jeg igjen med noen smykker som jeg var ganske fornøyd med. I hvert fall noen av dem, ler hun.

Fra kurs til eget verksted

Familien flyttet etterhvert tilbake til Norge. Undlien syntes gullsmedfaget var spennende og ville lære mer. Mulighetene viste seg å ligge bare noen tastetrykk unna. Siden har det blitt mange kurs både i inn- og utland.

Så tok hun steget videre og investerte i eget verksted hjemme.

– Det er en stor investering fordi man trenger mye kostbart utstyr. Fordelen ved å være lege er at man tjener forholdsvis bra, og jeg var så heldig at jeg hadde anledning til å ha en ganske dyr hobby.

Etter hvert fikk Undlien såpass kompetanse innen gullsmedfaget, at hun klarte å lage smykker som folk ville ha. Etter hvert ble det både eget firma og egen nettside.

Design og funksjon

I dag jobber Undlien tre dager i uken som fastlege på Vinderen i Oslo i kombinasjon med å være smykkedesigner på deltid. Hun finner stor glede i å kombinere de to arbeidsformene som er både krevende og inspirerende på helt ulik måte.

– Å ha en jobb der du kommer tett på mennesker og får følge dem gjennom mange av livets faser er et privilegium. Det er stimulerende og man blir ydmyk i møte med folks hverdag og hva de strever med.

– Jeg er så heldig å ha et annet rom å tre inn i, en kreativ boble der tid og rom forsvinner og det bare er meg og metallet. Det er en frihet og en fantastisk inspirasjon å få lov til å gjøre begge deler, sier hun.

Undlien mener det er en likhet mellom legeyrket og gullsmedyrket ved at folk bryr seg om hverandre.

– Man kunne tenkt seg at det var stor konkurranse og knuffing i smykkemiljøet, men det er ikke tilfelle. Tvert imot heier man på hverandre og hjelper hverandre.

På spørsmål om hvordan det å være fastlege påvirker det å være kreativ smykkedesigner og vice versa svarer hun:

– Det jeg virkelig tar med meg fra det å være lege og inn i det å være designer tenker jeg er funksjon. Tar vi på oss et smykke så er vi opptatt av at det er vakkert, men det skal også være godt å ha på seg.

– Men funksjonalitet skal ikke gå på bekostning av det vakre. Det fascinerer meg hvordan kroppens ulike deler er så fullkomment designet til sin oppgave. Dette forsøker jeg å gjenskape i smykkene mine; det skal være vakkert, men funksjonelt og hensiktsmessig.

Først og fremst fastlege

– Jeg er jo først og fremst fastlege. Det at jeg får lov av min bydel Vestre Aker å ha vikar to dager i uken for å være smykkedesigner, er jeg utrolig takknemlig for. Jeg har hatt flinke vikarer og føler meg veldig privilegert.

I fjor ble Undlien spurt om hun ville bruke 40 % av sin tid til å lage en legeplan fordi bydelsoverlegen skulle ut i permisjon. Legeplanen omfatter blant annet hvordan bydelen bruker legeressursene sine, og hva som skal til for at legetjenesten skal bli god. Hun er i tillegg tillitsvalgt for fastlegene i bydelen.

– Bydelen har 30 fastleger, og fastlegene er et verktøy og en viktig byggesten for å gi innbyggerne gode helsetjenester. Det har vært en spennende jobb hvor jeg har fått god innsikt i blant annet avtaleverket, forteller hun.

Et fantastisk yrke

Undlien forteller at hun som fastlege jobber minst 10 - 12 timer hver dag. Mange av timene fylles med administrativt arbeid.

– Fastlegene får stadig nye oppgaver, men skal noe nytt inn så man også ta noe ut, ikke bare pøse på med nye oppgaver. Det er ikke bare myndighetene som forventer noe av oss, men også pasientene. Det forventningspranget som har skjedd siden jeg ble ferdig lege i 1992 og frem til i dag, er helt enormt, påpeker hun.

– Selv om jeg jobber som fastlege bare tre dager i uken, så kjenner jeg at jeg ofte er drenert for krefter og kan føle meg helt tom når jeg skal ha kreative dager. Jeg har derfor nå redusert listen min med 200 pasienter.

– Jeg tenker at mye av det administrative jeg gjør er viktig. Samstemming av resepter tar enormt mye tid, samt tilbakemelding til pasienter og kontakt med NAV. Jeg har vært fastlege i 30 år og kan allikevel ikke tenke meg noe annet. Det er et fantastisk yrke. Det er en del av meg, min identitet. Det er sykt slitsomt, men så meningsfylt, sier hun entusiastisk.

Undlien trives som selvstendig næringsdrivende.

– Er det noe som ikke fungerer så kan du gjøre noe med det. Det er en stor frihet i det. Det må være en balansegang. Vi fastleger må ikke fortelle hvor kritisk det er til myndighetene uten samtidig å fremheve det fine med dette yrket.

– Det er viktig å fremsnakke fastlegeyrket. Det er verdens beste legejobb, avslutter fastlegen og smykkedesigneren.

Publisert: 7. november 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.16.12

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 1. januar 2026.